

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym do elektronicznego postępowania upominawczego pełnomocnik (...) Banku S.A. z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanej go R. L. na rzecz mocodawcy następujących kwot: 628,63 zł – z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, 3.970,00 zł – z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, liczonymi od dnia 21 listopada 2014 r. do dnia zapłaty, i 131,00 zł. Pełnomocnik powoda wniósł nadto o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu pisma inicjującego niniejszy proces pełnomocnik powodowego banku wskazał, iż w dniu 1 września 2013 r. (...) Bank S.A. z siedzibą we W. nabył przedsiębiorstwo (...) SA oraz wierzytelności z tytułu umowy (...) z dnia 13 sierpnia 2013 r.

(...) Banku S.A. z siedzibą we W. wskazał nadto, iż w dniu 13 sierpnia 2013 r. pomiędzy pozwaną R. L. a stroną powodową (...) Bank S.A. została zawarta umowa kredytu o numerze (...). Pozwana zobowiązała się spłacać kredyt z dnia 13 sierpnia 2013 r. o numerze (...) w miesięcznych ratach. Do dnia dzisiejszego należność wynikająca z przedmiotowej umowy nie została w całości spłacona. W związku z rażącym naruszeniem przez pozwaną warunków umowy (brakiem spłat), bank wypowiedział umowę. Po upływie okresu wypowiedzenia, w dniu 7 marca 2014 r., całe zobowiązanie zostało postawione w stan natychmiastowej wymagalności. Pomimo upływu wyznaczonego w ten sposób ostatecznego terminu spłaty zobowiązania, pozwana nie zwróciła całości zobowiązania. Pozwana do dnia dzisiejszego nie uregulowała całego zobowiązania wynikającego z umowy – pomimo monitów i wezwań do zapłaty

W dalszej części uzasadnienia pozwu pełnomocnik powodowego banku podniósł, iż strona powodowa wnosi o zasądzenie kwoty wskazanej w rubryce 6.1 pozwu, na którą składają się: kwota 3 970,00 zł – kwota kapitału (wyliczona na dzień sporządzenia pozwu z uwzględnieniem wszystkich wpłat, które zostały zaksięgowane przed tą datą), kwota 628,63 zł – kwota odsetek wyliczona na dzień sporządzenia pozwu i kwota 131,00 zł – kwota kosztów monitów i upomnień. Twierdził przy tym, że szczegółowy wykaz kosztów monitów i upomnień znajduje się w Wykazie kosztów monitów i upomnień.

(...) Banku S.A. z siedzibą we W. wniósł też o zasądzenie dalszych odsetek karnych w wysokości odsetek maksymalnych (czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP) w stosunku rocznym, podnosząc, iż prawo do dochodzenia tych odsetek powód zastrzegł w umowie.

Strona powodowa, uzasadniając żądanie zasądzenia od pozwanej na jej rzecz odsetek wskazała, że odsetki oznaczone kwotowo stanowią sumę wszystkich odsetek umownych i karnych, należnych powodowi na dzień porządzenia pozwu. Na wskazaną w żądaniu pozwu kwotę składa się suma odsetek zastrzeżonych w umowie (odsetki umowne), naliczanych od rat kapitałowych od dnia zawarcia umowy do dnia postawienia należności w stan natychmiastowej wymagalności, z uwzględnieniem oprocentowania wskazanego w umowie kredytu, oraz odsetek karnych, naliczanych od zaległych rat kapitałowych, począwszy od dnia następującego po dniu wymagalności raty do dnia poprzedzającego jej całkowitą spłatę, w wysokości odsetek maksymalnych w stosunku rocznym – do dnia wystawienia pozwu. Prawo do dochodzenia tych odsetek powód zastrzegł w umowie.

Sąd Rejonowy L.w L. VI Wydział Cywilny nakazem zapłaty wydanym w dniu 11 grudnia 2014 r. w postępowaniu upominawczym nakazał pozwanej R. L., aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaciła powodowi kwotę łączną 4.783,63 zł, w tym kwotę 628,63 zł, z odsetkami ustawowymi od dnia 21 listopada 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3 970,00 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, liczonymi od dnia 21 listopada 2014 r. do dnia zapłaty i kwotę 131,00 zł, a nadto kwotę 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu albo w tym terminie wniosła sprzeciw do tegoż sądu.

W sprzeciwie od tegoż nakazu – który do Sądu Rejonowego L.w L. wpłynął w dniu 7 stycznia 2015 r. – pozwana R. L. wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tego pisma procesowego pełnomocnik R. L. wskazał, że w opinii strony pozwanej żądanie przez powoda zapłaty dochodzonej kwoty wraz z odsetkami ustawowymi jest nieuzasadnione i zasługuje na oddalenie. Podniósł przy tym, iż postanowienia rzekomej umowy kredytu, na którą powołuje się powód w uzasadnieniu pozwu, nie wiążą pozwanej, bowiem nie były jej znane, a tym bardziej nie były z nią uzgadniane indywidualnie. Dodatkowo stwierdził, że postanowienia Tabeli Opłat i Prowizji oraz umowy kredytu, dotycząc kar umownych, są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy pozwanej, przez co należy je uznać za niedozwolone postanowienia umowne.

Sąd Rejonowy L.w L. VI Wydział Cywilny postanowieniem wydanym w dniu 23 stycznia 2015 r. stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu przez pozwaną i utratę mocy nakazu zapłaty w całości, po czym przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w S., procedując w tej mierze na podstawie art. 505⁽³³⁾§ 1 k.p.c.

Zarządzeniem Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w S., wydanym w dnia 26 lutego 2015 r., niniejsza sprawa została skierowana do postępowania uproszczonego.

Do pisma opatrzonego datą 16 marca 2015 r., wniesionego już do Sądu Rejonowego w S., reprezentujący powoda profesjonalny pełnomocnik załączył pozew, umowę o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług o numerze (...), zawartą pomiędzy (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. a R. L., umowę przelewu wierzytelności, zawartą w dniu 30 sierpnia 2013 r. pomiędzy (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. a (...) Bank S.A. z siedzibą we W., pełnomocnictwo procesowe ogólne, udzielone mu przez powodową spółkę akcyjną, a nadto informację odpowiadającą odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców, pobraną na podstawie art.4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r., Nr 168, poz. 1186 z późn. zm.), dotyczącą danych zawartych pod numerem KRS (...), według stanu na dzień 28 października 2013 r.; nie przedłożył natomiast jakichkolwiek dowodu, iż przedmiotem umowy przelewu wierzytelności, zawartej w dniu 30 sierpnia 2013 r. pomiędzy (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. a (...) Bank S.A. z siedzibą we W., była wierzytelność przysługująca (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. z tytułu niewykonania przez pozwaną R. L. umowy o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług o numerze (...).

Na rozprawie wyznaczonej na dzień 29 kwietnia 2015 r. od powoda nikt się nie stawił –pełnomocnik powoda został wówczas prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy.

Pełnomocnik pozwanej na tym samym terminie rozprawy w pierwszym rzędzie wskazał, iż w ocenie strony pozwanej powodowy bank nie wykazał skutecznie, iż przedmiotem umowy przelewu wierzytelności, zawartej w dniu 30 sierpnia 2013 r. pomiędzy (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. a (...) Bank S.A. z siedzibą we W., była wierzytelność przysługująca (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. z tytułu zawarcia z pozwaną R. L. umowy o kredyt konsumencki; tym samym zakwestionował istnienie po stronie (...) Bank S.A. z siedzibą we W. przymiotu legitymacji czynnej.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód w niniejszym postępowaniu dochodzi wierzytelności, którą, według jego twierdzeń, nabył w drodze umowy przelewu wierzytelności, zawartej w dniu 30 sierpnia 2013 r. z (...) Finanse S.A. z siedzibą we W.. Przysługująca wierzycielowi pierwotnemu względem R. L. wierzytelność w kwocie 4.684,45 zł miała powstać w wyniku zawarcia przez pozwaną z (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. w dniu 13 sierpnia 2013 r. umowy o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług o numerze (...).

W oparciu o przedłożone przez powoda dowody z dokumentów prywatnych – umowę o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług o numerze (...), zawartą w dniu 13 sierpnia 2013 r. pomiędzy (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. a R. L., oraz umowę przelewu wierzytelności, zawartą w dniu 30 sierpnia 2013 r. pomiędzy (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. a (...) Bank S.A. z siedzibą we W. – można co najwyżej poczynić ustalenia, że, po pierwsze, (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. i R. L. zawarli w dniu 13 sierpnia 2013 r. umowę o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług o numerze (...), w oparciu o którą S. (...) udzielił kredytobiorcy kredytu konsumenckiego w kwocie 3.970,00

zł i który to kredyt miał być spłacony w 36 ratach, począwszy od września 2013 r., i że, po drugie, (...) Finanse S.A. z siedzibą we (...) Bank S.A. z siedzibą we W. zawali w dniu 30 sierpnia 2013 r. umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem był Portfel Wierzytelności.

W oparciu o przedłożone przez powoda, oznaczone w poprzednim akapicie, dowody z dokumentów prywatnych nie sposób jednak poczynić ustalenia, że przedmiotem umowy przelewu wierzytelności, zawartej w dniu 30 sierpnia 2013 r. pomiędzy (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. a (...) Bank S.A. z siedzibą we W., była wierzytelność przysługująca (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. z tytułu zawarcia z pozwaną R. L. umowę o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług o numerze (...).

Sąd zważył, co następuje:

(...) Bank S.A. z siedzibą we W. nie zasługiwało, jako nieudowodnione, na uwzględnienie.

Wedle regulacji z art. 509 § 1 k.c. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiłoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Z kolei § 2 art. 509 k.c. stanowi, iż Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę. Przelew powoduje więc, że cedent przestaje być wierzycielem, a staje się nim cesjonariusz. Dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu. Zmienia się tylko osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia.

W wyniku przelewu w rozumieniu art. 509 k.c. przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 r., I CKN 379/00, LEX nr 52661).

W procesie o zapłatę należności, opartym na twierdzeniu o nabyciu wierzytelności wskutek przelewu, badanie sądu obejmuje zarówno istnienie, jak i treść stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał dotychczasowego wierzyciela z dłużnikiem [por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 25 października 2012 r., V ACz 810/12, LEX nr 1223197; zob. też art. 509 § 1 k.c., zgodnie z którym przelew jest bezskuteczny, wówczas gdy strony (wierzyciel i dłużnik) w umowie wyłączyły jego możliwość].

Ciężar udowodnienia faktów istotnych z punktu widzenia wymagań regulacji z art. 509 k.c., w tym i dotyczących zarówno istnienia, jak i treści stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał dotychczasowego wierzyciela z dłużnikiem, ale także i przedmiotu umowy przelewu wierzytelności, spoczywał na osobie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powodzie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 1971 r., II PR 313/69, OSN 1970, nr 9, poz. 147; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2010 r., II CSK 297/10, LEX nr 970074; por. jednak wyjątek wskazany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, LEX nr 233051, a także wyjątek wskazany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2002 r., V CKN 745/00, LEX nr 53163 – które jednak, w opinii Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy nie znoszą konieczności zastosowania reguły wywiedzionej z przytoczonego wyżej art., 6 k.c.).

Reguły dowodzenia w procesie cywilnym zawiera art. 232 k.p.c.

Stanowi on w zdaniu pierwszym, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę (art. 232 zdanie drugie k.p.c.).

Zdaniem Sądu Santander (...) Bank S.A. z siedzibą we W. nie wykazał w niniejszym procesie wystąpienia faktów przemawiających za słusnością dochodzonych od pozwanej pretensji.

Powodowy bank nie wykazał bowiem w niniejszym procesie – nie przedkładając załącznika w postaci płyty CD, będącego w istocie Listą Wierzytelności – że przedmiotem umowy przelewu wierzytelności, zawartej w dniu 30 sierpnia 2013 r. pomiędzy (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. a (...) Bank S.A. z siedzibą we W., była wierzytelność przysługująca (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. z tytułu niewykonania przez pozwaną R. L. umowę o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług o numerze (...).

Po dokonaniu przez Sejm ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189) nowelizacji art. 3 k.p.c. na sędzie nie spoczywa już obowiązek prowadzenia z urzędu postępowania dowodowego [zob. również: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1996 r. (III CKN 6/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 29) – wedle którego obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża strony; sąd został wyposażony w uprawnienie (a nie obowiązek) dopuszczenia dalszych jeszcze, niewskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest – czy też nie jest – dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.); uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1998 r., II UKN 128/98, OSNP 1999, nr 17, poz. 556; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNP 1999, nr 20, poz. 662; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 maja 2008 r., V ACa 175/08, LEX nr 465069].

Tak więc nowelizacja ta wzmocniła zasadę, iż obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

W aktualnym stanie prawnym działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest zatem – po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c. – dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia – działanie sądu z urzędu może bowiem prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP; zob.: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 175/00, OSP 2001, nr 7-8, poz. 116).

Dopuszczenie dowodu z urzędu nie powinno wchodzić zupełnie w grę w sytuacji, gdy strony są reprezentowane przez fachowych pełnomocników (adwokatów lub radców prawnych). Wtedy bowiem kontradiktoryjność, uwolniona od obciążeń nieudolności stron, najlepiej może służyć poznaniu prawdy materialnej (tak A. J. w artykule: „Kontradiktoryjność a poznanie prawdy w procesie cywilnym w świetle zmian kodeksu postępowania cywilnego”, Przegląd Sądowy 1998/10/63; zob. ponadto wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2010 r., II CSK 297/10, LEX nr 970074).

W ocenie Sądu powód, reprezentowany w niniejszym procesie przez wykwalifikowanego pełnomocnika, wymaganiom stawianym przez przepisy zamieszczone w przytoczonych wyżej artykułach procedury cywilnej i kodeksu cywilnego nie sprostał.

Dochodząc od swego przeciwnika procesowego należności pieniężnej powód winien, w opinii Sądu – dla wykazania zasadności i wysokości żądania – przedłożyć przede wszystkim, obok zaoferowanych już Sądowi dowodów z dokumentów prywatnych, załącznik do umowy przelewu wierzytelności, zawartej w dniu 30 sierpnia 2013 r. pomiędzy (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. a (...) Bank S.A. z siedzibą we W., w postaci płyty CD, będący w istocie Listą Wierzytelności, na podstawie którego to załącznika Sąd byłby w stanie ustalić, iż przedmiotem tej umowy była wierzytelność przysługująca (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. z tytułu niewykonania przez pozwaną R. L. umowę o kredyt konsumencki na zakup towarów i usług o numerze (...) – czego jednak nie uczynił.

Zaprezentowane wyżej przez Sąd ustalenia i oceny skutkować musiały oddaleniem powództwa, co też i Sąd na podstawie przywołanego już wyżej przepisu z art. 6 k.c. uczynił.

Poczynienie przez Sąd ustalenia o braku po stronie powodowego banku przymiotu legitymacji czynnej i oparcie na tym ustaleniu rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu zwalania Sąd z obowiązku oceny jakości i skuteczności pozostałych twierdzeń, powołanych przez stronę pozwaną w sprzeczności od nakazu zapłaty i na rozprawie wyznaczonej na dzień 29 kwietnia 2015 r. w ramach obrony przed żądaniem w pozwie zamieszczonym.

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu o kosztach procesu, zawartego w punkcie II sentencji wyroku, była zamieszczona w art. 98 § 1 k.p.c. zasada odpowiedzialności za wynik procesu. W tym przedmiocie Sąd orzekł na podstawie regulacji z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Na zasądzoną z tego tytułu od powoda na rzecz pozwanej kwotę 600,00 zł składało się jedynie wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej będącego radcą prawnym w kwocie 600,00 zł, ustalone zgodnie z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 490)._